Wikipedia

Naurun kieli

Nauru (*dorerin Naoero*) on austronesialainen kieli, jota puhutaan Naurussa. Sillä oli vuonna 2013 arviolta 9 300 äidinkielistä puhujaa[1], joka on yli 90% koko valtion väestöstä. Lähes kaikki naurun kielen puhujat osaavat puhua myös englantia.

Naurun kieli	
Oma nimi	dorerin Naoero
Tiedot	
Alue	Nauru
Virallinen kieli	Nauru
Puhujia	9 300[1]
Sija	ei 100 suurimman joukossa
Kielitieteellinen luokitus	
Kielikunta	austronesialaiset kielet
Kieliryhmä	mikronesialaiset kielet
Kielikoodit	
ISO 639-1	na
ISO 639-2	nau
ISO 639-3	nau (http://www-01.sil.org/iso639-3/documentation.asp?id=nau)
	Ohje

Sisällysluettelo

Äänteet

Naurussa on 19 konsonanttia /pj p' t k kw bj b' d g gw mj m' n ŋ ŋw j ɣ r rj /. Kielessä on kahdenlaisia labiaalisia (huuli-) äänteitä, liudentuneita (mj pj bj) ja velaaristuneita (m' p' b'). Velaarisista äänteistä /ŋ k g/ on myös pyörein huulin äännettävät foneemit /ŋw kw gw/.

Soinnittomat klusiilit (pj p' t k kw) ja nasaalit (mj m' n ŋ ŋw) voivat kahdentua. Ennen /i/-vokaalia t ja d muuttuvat affrikaatoiksi tš ja dž.

Naurussa on kuusi vokaalia /i e ä u o a/ , jotka voivat esiintyä myös pitkinä /ii ee ää uu oo aa/. Vokaaleilla on monia allofoneja ja monet niistä voivat heikentyä ə-vokaaliksi.

Kirjoitus

Naurun nykyinen kirjoitusjärjestelmä käyttää 8 vokaalikirjainta ja 20 konsonanttikirjainta. Vokaalit ovat a, ã, e, i, o, õ, u, ũ ja konsonantit b, c, d, f, g, h, j, k, l, m, n, ñ, p, q, r, s, t, w, y, z.

Kielikunta

Naurun kieli muodostaa oman kieliryhmänsä mikronesialaisten kielten sisällä.[2] Kielen ISO 639 -koodit ovat "na" sekä "nau".

Vuonna 1907 Philip Delaporte julkaisi saksa–nauru-sanakirjan. Raamattu on käännetty nauruksi 1918[1].

Lähteet

1. Nauruan (https://www.ethnologue.com/language/nau) *ethnologue.com*. Viitattu 15.8.2019. (englanniksi)
2. Language Family Trees (http://www.ethnologue.com/show_family.asp?subid=90147) SIL International. Viitattu 15.2.2008. (englanniksi)

Aiheesta muualla

- Delaporten sanakirja (http://www.trussel.com/kir/naudel.htm)

Austronesialaiset kielet

abadi | abung | adonara | alune | anuta | atšeh | ’auhelawa | badui | bali | belait | bugi | buru | cebuano | chuuk | etelämarquesas | fidži | gao | havaiji | hiligaino | iloko | indonesia | jaava | japi | karoliini | kiribati | madura | malagassi | malaiji | maori | minangkabau | mokerang | nauru | palau | pingelap | pohjoismarquesas | rapanui | samoa | sunda | tagalog | tahiti | taroko | tetum | tikopia | timor | tonga | tšamorro | tuvalu | wanukaka | watubela